

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Intellectu diuino, aut beato non posse attributa distingui per respectum ad
creaturas, aut ad intellectum viatoris. cap. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

dem intellectu, qua cognoscunt simpliciter
 essentiam diuinam, distinguunt in ea plura attri-
 buta; vel alia: eadem non possunt, vt ipsi fatentur:
 quia, cum essentia simpliciter apprehenditur, non
 distinguitur in plura, aliam autem cognitionem
 datam, nec in Deo; nec in Beati possumus assi-
 gnare, quia omnes visiones sunt eiusdem ratio-
 nis, cum sint Dei sicuti est, nec vllus haecenus pla-
 res posuit, praesertim in Deo, ergo dicere debent,
 semper, & quacumque cognitione Deum apprehen-
 di se, & a Beatis cum distinctione, quod ipsi
 negare videntur.

CAPVT III.

*Intellectu diuino, aut beato non posse attributa distingui
 per respectum ad creaturas, aut ad intel-
 lectum viatoris.*

HAecenus in vniuersum probatum est, non
 posse intellectum diuinum, aut beatum vi-
 sione clara, qua videt essentiam Dei, plura in ea
 attributa distinguere; nunc vero superest, vt de-
 monstremus, ne utrum posse attributa distingue-
 re, etiam per respectum ad varias creaturas, in o-
 neque per respectum ad intellectum creatum viatoris,
 sine respectu enim ad creaturas, dixit Durandus,
 distinguere attributa non posse per intellectu-
 diuinum, cum illo tamen respectu concedere
 videtur distingui posse; hoc autem esse fal-
 sum, ex naturalibus allatis perspicuum est; tum quia
 cum attributa Dei sint re ipsa absolutas, & ad crea-
 turas non referantur, vt disput. 104. cap. 6. osten-
 sum est, intellectus diuinus, & beatus, qui vidit
 ea, vt sunt in se ipsis, non poterit relate ad creatu-
 ras illa cognoscere; relate enim concipere ea, quae
 re ipsa non referuntur, imperfectio est, & solum
 fit ab intellectu, qui rem non intelligit, sicuti
 est, vt infra probabitur. Tam etiam, licet possit
 diuinus intellectus, & beatus attributa Dei app-
 prehendere relate ad creaturas; nihilominus non
 possit ea distinguere ex illo respectu; respectus
 enim ad diuersa solum potest esse causa distinctio-
 nis, quoties res non cognoscitur, sicuti est, sed per
 analogiam ad alias: at quoties res concipitur sicuti
 est, & in se ipsa est omnino indiuisa, eodem modo
 in intellectu manet, quantumvis ad diuersa referatur.

Ceterum diuinum intellectum non posse at-
 tributa distinguere per respectum ad nostrum in-
 tellectum ea distinguentem, difficilius videtur.
 Nam si intellectus ea distinguit, & Deus recte in-
 telligit quid, & quomodo noster intellectus circa
 attributa diuina operetur, sciet profecto ab eo di-
 stingui; iam igitur, & ipse Deus hac ratione di-
 stinguet, quae ex se ipso solum distinguere non
 possit. Id quod docuisse videtur Capreolus loco
 citato, non asserit, attributa diuina licet a Deo
 non distinguantur, optime tamen ab eo cognosci
 tanquam distincta per intellectum viatoris.

Vt tamen probemus, nec hoc modo distingui
 attributa per intellectum diuinum, aut beatum,
 notandum est primum, ex eo, quod Deus cognos-
 cat aliqua per nostrum intellectum distingui, non
 alio modo; sicut ex eo, quod Deus cognoscat
 nostrum intellectum discernere, non fit, ipsum
 etiam Deum discernere. Ille namque optime no-
 uit discernere & modum, quo non discernimus, &

ex vno in aliud in cognitione proficimus, & ta-
 men ipse dum ista cognoscit, non discernit, nec in
 sua cognitione ex vno in aliud procedit. Eodem
 modo scit bene, nos intelligere per species mate-
 riales spiritualia, & conuersione ad phantasmata,
 & ita habere de rebus spiritualibus alienos con-
 ceptus instar rerum corporearum; ipse tamen in
 se intellectu non potest ita intelligere, & simi-
 les de rebus conceptiones formare; nam tali
 conceptus obiectiuus in nostro intellectu pen-
 det ex formali, quem habemus, quo solo repre-
 sentari potest: cumque Deo talis conceptus for-
 malis non conueniat, non potest habere nostrum
 conceptum obiectiuum sibi praesentem: veluti
 conceptum auditus, & visus non habet eo mo-
 do, quo nos; quia non habet visionem, seu audi-
 tionem.

Deinde obseruandum est, vt aliqua per intelle-
 ctum distinguantur, opus esse obijci ei tanquam
 distincta, & vt talia sua cogitatione ei representa-
 ri: nec satis esse, vt cognoscat illa posse distingui,
 per alium intellectum alio modo intelligentem:
 veluti vt aliquis intelligat rem per discursum, &
 relate ad aliam, opus est vnam ex alia in sua ipsius
 cognitione colligere. Ergo cum Deus non cog-
 noscat eo modo imperfecto, non potest attributa
 distinguere; licet optime sciat: ea per nostrum in-
 tellectum suo modo imperfecto cognoscentem
 distingui: qui ita nouit nostrum imperfectum mo-
 dum cognoscendi, vt tamen ipse eo modo non
 intelligat. Quare licet videat Deus, attributa sua
 a nobis distingui, & intueatur nostrum conceptum
 formalem; tamen nunquam ei attributa in sua cog-
 nitione obijciuntur, sicut scit nostro intellectu
 representari. Sicut igitur Deus, ea posse a nobis
 nostro imperfecto modo distingui, sed hoc scit
 simplicissimo & perfectissimo suo modo: ex quo
 nulla in obiecto distinctio provenit: vt enim ea
 ipse distingueret, deberent in suo intellectu re-
 presentari, sicut in nostro: id quod, nullo modo
 fieri potest. Optime ergo dixit Capreolus non di-
 stingui attributa diuina per intellectum ipsius Dei:
 bene tamen cognosci ab ipso Deo; per intellectu
 viatoris esse distincta, aut posse distingui: quae duo
 diuersa sunt. Denique non alio modo nunc obij-
 citur essentia diuina suo intellectui, quam obij-
 ceretur, si non essent creaturae rationales, ita ta-
 men Deus se ipsum intelligit, & se ipsum sibi ha-
 bet praesentem, vt id non pendeat ex aliquo ex-
 trinseco, sed si non essent creaturae rationales,
 quae Dei esse in intellectu distinguere possent,
 non apprehenderet Deus sua attributa distincta
 per ordinem ad intellectum creatum: ergo nec
 modo distingui.

CAPVT IV.

Corollaria praecedentis doctrinae.

EX dictis colligitur primo, per intellectum di-
 uinum, aut quemlibet cognoscentem res, si-
 cuti sunt, proprio & distincto conceptu, non fie-
 ri ens rationis, sicut neque distinctionem. Nam
 cum ens rationis, quod rebus tribuimus, ipsis re-
 vera non conueniat, nisi tantum in nostra appre-
 hensione, & Deus cognitione sua rebus cognitis
 nihil addat, sed illas omnino apprehendat, sicuti
 in se ipsis sunt; fit, vt per intellectum diuinum,
 aut

*vt distin-
 guantur res
 ab intelle-
 ctu debent
 obijci, vt
 distincta.*

*17.
 Cognitione
 inuisibilis
 non fit ens
 rationis.*

